ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 4.12.2017
COM(2017) 727 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

για την εφαρμογή της οδηγίας 2010/75/ΕΕ και τις τελικές εκθέσεις για την προγενέστερη νομοθεσία

1. Εισαγωγή

i. Πλαίσιο

Η οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές[1] (ΟΒΕ) αποτελείτο πρωταρχικό νομικό μέσο της ΕΕ για τη ρύθμιση των βιομηχανικών εκπομπών και αποσκοπεί στην επίτευξη σημαντικών ωφελειών για το περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου, ιδίως μέσω της υποχρεωτικής εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (ΒΔΤ). Τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές αντιστοιχούν σε σημαντικό μερίδιο της συνολικής ρύπανσης (εκπομπές στην ατμόσφαιρα και στα ύδατα και παραγωγή αποβλήτων) στην Ευρώπη. Εκτιμάται[2] ότι αντιπροσωπεύουν περίπου το 23 % κατά μάζα των ατμοσφαιρικών εκπομπών. Για τις εκπομπές στα ύδατα, η κατάσταση είναι λιγότερο σαφής, αλλά εκτιμάται ότι αντιπροσωπεύει το 20 έως 40 % των εκπομπών βαρέων μετάλλων και το 30 έως 60 % ρύπων πλην των θρεπτικών συστατικών και του οργανικού άνθρακα.

Στο 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον[3] αναμένεται ότι η αφομοίωση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών από τη βιομηχανία σύμφωνα με την οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές θα έχει ως αποτέλεσμα πρότυπα βελτιωμένης χρήσης των πόρων και μειωμένες εκπομπές στις μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις της ΕΕ και, κατ' επέκταση, θα συμβάλει σημαντικά στην τόνωση της ανάπτυξης καινοτόμων τεχνικών, στην οικολογικοποίηση της οικονομίας και στη μακροπρόθεσμη μείωση του κόστους για τη βιομηχανία.

Η ΟΒΕ αποτελεί προϊόν των προσπαθειών για τη βελτίωση της νομοθεσίας, δεδομένου ότι συγχώνευσε, εξορθολόγησε και απλοποίησε σειρά νομοθετικών πράξεων. Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο μέσο και οι διατάξεις της για αδειοδότηση αντικαθιστούν παλαιά συστήματα πολλαπλών αδειών. Ένα κεφάλαιο καλύπτει το πλαίσιο για την αδειοδότηση και τις ΒΔΤ, ενώ άλλα περιέχουν ειδικούς κανόνες για τους βασικούς τομείς, ιδίως για τις μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης, τις μονάδες (συν-)αποτέφρωσης αποβλήτων και τις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν οργανικούς διαλύτες.

Τα έγγραφα αναφοράς για τις ΒΔΤ (BREF) εκπονούνται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο για την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης (EIPPCB) που αποτελεί τμήμα του Κοινού Κέντρου Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σ' αυτή την υποδειγματική διαδικασία συμμετέχουν πλήρως όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη σε μια τεκμηριωμένη διαδικασία σύμφωνα με τις αρχές για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Τα BREF περιλαμβάνουν τα συμπεράσματα ΒΔΤ που αποκτούν νομική ισχύ με την έκδοση των εκτελεστικών αποφάσεων της Επιτροπής που τα περιέχουν. Τα συμπεράσματα ΒΔΤ παρέχουν το πλαίσιο ΒΔΤ για κάθε τομέα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές για τη χορήγηση των αδειών.

Η ΟΒΕ απαιτεί από την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση προς το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο την πρώτη φορά σχετικά με την αρχική φάση εφαρμογής και στη συνέχεια ανά τριετία. Στην παρούσα έκθεση συνοψίζονται οι εκθέσεις των κρατών μελών για την αρχική φάση εφαρμογής (2013) και περιγράφονται άλλες συναφείς εργασίες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, παρέχεται ανασκόπηση των τρεχουσών δραστηριοτήτων της Επιτροπής και κάποιες σκέψεις για το μέλλον.

---

[1] Οδηγία 2010/75/ΕΕ περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης). ΕΕ L 349 της 19.12.2012, σ. 57-65.

[2] «Συνεισφορά της βιομηχανίας στις εκπομπές ρύπων στην ατμόσφαιρα και στα ύδατα»· AMEC· Σεπτέμβριος 2014· ISBN 978-92-79-39499-7

[3] Απόφαση αριθ. 1386/2013/ΕΕ, της 20ής Νοεμβρίου 2013, σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2020 «Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας»· ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 171-200.

Όπως και η πρώτη έκθεση της Επιτροπής βάσει της ΟΒΕ, η παρούσα καλύπτει επίσης τις τελικές εκθέσεις από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την προγενέστερη νομοθεσία.

2. Υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη σχετικά με την προηγούμενη νομοθεσία

Οι εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με την προηγούμενη νομοθεσία έχουν αξιολογηθεί και οι περιλήψεις τους έχουν δημοσιευτεί στο CIRCABC[4].

i. Οδηγία για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (ΟΠΕΡ).

Σύμφωνα με την οδηγία ΟΠΕΡ[5], οι τελικές εκθέσεις υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη για την τελευταία περίοδο αναφοράς, η οποία καλύπτει τα έτη 2012-2013. Όλα τα κράτη μέλη απάντησαν στο μεγαλύτερο μέρος του ερωτηματολογίου, παρέχοντας επαρκή στοιχεία για την αξιολόγηση και τη διατύπωση παρατηρήσεων σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας. Τα κράτη μέλη ανέφεραν συνολικά 51 528 εγκαταστάσεις σε λειτουργία που υπάγονται στην οδηγία ΟΠΕΡ στα τέλη του 2013. Το κύριο μέρος της γνωστοποιηθείσας δραστηριότητάς τους παρουσιάζεται στο διάγραμμα κατωτέρω (αυτό καλύπτει μόνο την ΕΕ των 27, δεδομένου ότι η Κροατία έγινε κράτος μέλος στα μέσα του 2013).

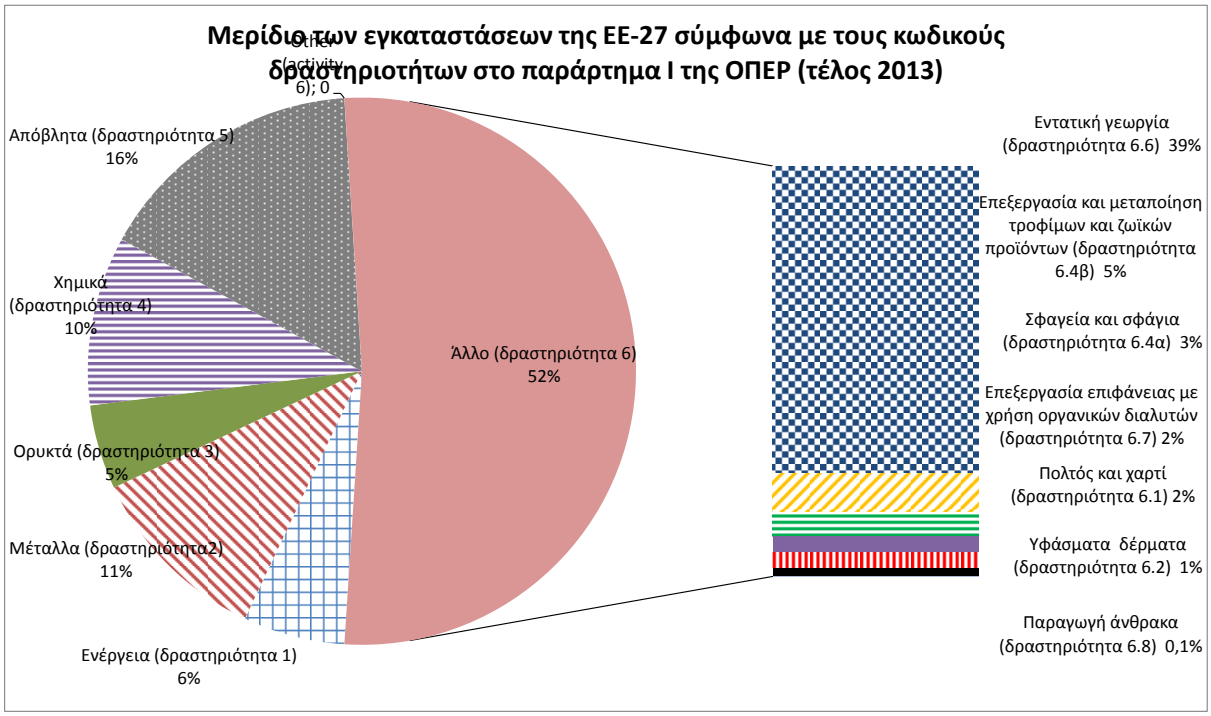

Τα περισσότερα κράτη μέλη δεν ανέφεραν καμία σημαντική αλλαγή στην εφαρμογή της οδηγίας ΟΠΕΡ σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς. Οι αναφερθείσες αλλαγές σχετίζονται κυρίως με τη μεταφορά της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών και την εφαρμογή της. . Ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν επίσης ότι συνάντησαν δυσκολίες λόγω του συντονισμού των διαδικασιών αδειοδότησης, όταν στη διαδικασία αδειοδότησης συμμετείχαν περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές.

[4] CIRCABC>environment>IED>Library>Studies> Article 73 review reports>Final reports
[5] Οδηγία 2008/1/ΕΚ σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης

ii. Οδηγία για τις μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης (ΜΕΚ)

Ένα σημαντικό μερίδιο του συνόλου των εκπομπών SO_2, NO_X και σκόνης στην ατμόσφαιρα καθώς και άλλων ρύπων όπως ο υδράργυρος προέρχεται από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης (ΜΕΚ). Πριν από την ΟΒΕ, οι μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης διέπονταν από ειδική νομοθεσία, την οδηγία ΜΕΚ[6]. Η ΟΒΕ κατάργησε την οδηγία ΜΕΚ και καθόρισε αυστηρότερες οριακές τιμές εκπομπών (ELV).

Η οδηγία ΜΕΚ έδωσε τη δυνατότητα στην Επιτροπή να ζητάει στοιχεία για τις εκπομπές των ΜΕΚ σε ετήσια βάση. Από το έτος αναφοράς 2013 και μετά, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στοιχεία για τις ετήσιες εκπομπές σε βάση δεδομένων που διαχειρίζεται ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος[7]. Η Επιτροπή εξακολουθεί να αναζητά ευκαιρίες για τον εξορθολογισμό και την απλούστευση των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων. Ένα παράδειγμα είναι η εκ των προτέρων ανατροφοδότηση (pre-population) της βάσης δεδομένων των ΜΕΚ με αναγνωριστικά στοιχεία για τις εγκαταστάσεις εκείνες που χρησιμοποιούνται για το ευρωπαϊκό μητρώο έκλυσης και μεταφοράς ρύπων[8] που συνδέονται με τα στοιχεία που είχαν υποβληθεί προηγουμένως για την εγκατάσταση. Το τελευταίο έτος αναφοράς για το οποίο διατίθενται στοιχεία είναι το 2015. Τα ετήσια στοιχεία ανά εγκατάσταση περιλαμβάνουν εκπομπές SO_2, NO_X και σκόνης, συν τη συνολική παρεχόμενη ενέργεια, σε σχέση με την καθαρή θερμογόνο δύναμη, κατανεμημένες ανά τύπο καυσίμου. Από το έτος αναφοράς 2016 και μετά, η υποβολή εκθέσεων για ΜΕΚ βάσει της οδηγίας ΜΕΚ αντικαθίσταται με την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο της ΟΒΕ με την οποία απαιτούνται λεπτομερέστερες πληροφορίες.

iii. Οδηγία για την αποτέφρωση των αποβλήτων (οδηγία για την αποτέφρωση)

Σύμφωνα με την οδηγία για την αποτέφρωση[9], οι τελικές εκθέσεις υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη για την τελευταία περίοδο αναφοράς, η οποία καλύπτει τα έτη 2012-2013. Συνολικά, δεν εντοπίστηκαν σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία της.

iv. Οδηγία για τις εκπομπές διαλυτών

Σύμφωνα με την οδηγία για τις εκπομπές διαλυτών[10], οι τελικές εκθέσεις υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη για την τελευταία περίοδο αναφοράς, η οποία καλύπτει τα έτη 2012-2013. Καλύφθηκαν περίπου 50 000 εγκαταστάσεις παρά το γεγονός ότι υπάρχει κάποια αβεβαιότητα σχετικά με τον ακριβή αριθμό. Συνολικά, δεν εντοπίστηκαν σημαντικά προβλήματα με τη λειτουργία της, αν και εντοπίστηκαν ορισμένα προβλήματα που σχετίζονται με την υποβολή στοιχείων παρακολούθησης από τους φορείς εκμετάλλευσης.

Συμπεράσματα σχετικά με τη νομοθεσία για την κληροδοσία

Δεν έχει έρθει στο φως κανένα σημαντικό ζήτημα συμμόρφωσης με την νομοθεσία για την κληροδοσία. Ωστόσο, ορισμένα ζητήματα που αναφέρθηκαν σε σχέση με την οδηγία ΟΠΕΡ μπορεί να δικαιολογούν περαιτέρω διερεύνηση. Παρά τις βελτιώσεις, οι πληροφορίες που

[6] Οδηγία 2001/80/ΕΚ για τον περιορισμό των εκπομπών ορισμένων ρύπων στην ατμόσφαιρα από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης

[7] Βλέπε: http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/lcp

[8] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 166/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 2006, για τη σύσταση ευρωπαϊκού μητρώου έκλυσης και μεταφοράς ρύπων και για την τροποποίηση των οδηγιών 91/689/ΕΟΚ και 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου

[9] Οδηγία 2000/76/ΕΚ του Συμβουλίου για την αποτέφρωση των αποβλήτων

[10] Οδηγία 1999/13/ΕΚ για τον περιορισμό των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στη χρήση οργανικών διαλυτών σε ορισμένες δραστηριότητες και εγκαταστάσεις

γνωστοποιήθηκαν εξακολουθούν να είναι ελλιπείς, ιδίως τα αριθμητικά στοιχεία που αφορούν τον αριθμό των επιθεωρήσεων (π.χ. ο συνολικός αριθμός των εγκαταστάσεων στις οποίες πραγματοποιήθηκε επίσκεψη, ο αριθμός των επισκέψεων, συμπεριλαμβανομένων των μετρήσεων των εκπομπών). Αυτό θα μπορούσε να οφείλεται εν μέρει στη διατύπωση των ερωτημάτων, τα οποία φαίνεται ότι έχουν ερμηνευθεί διαφορετικά από τα κράτη μέλη.

Αρκετά κράτη μέλη ανέφεραν ανεπαρκές προσωπικό για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων που σχετίζονται με την εφαρμογή της οδηγίας ΟΠΕΡ, επιπλέον των χρηματοοικονομικών περιορισμών για την πρόσληψη και κατάρτιση του προσωπικού των αρμόδιων αρχών. Το γεγονός αυτό μπορεί να συνδέεται με τη διαδικασία μετάβασης από την οδηγία ΟΠΕΡ στην ΟΒΕ, επομένως, είναι δυνατόν ο φόρτος εργασίας για τις αρμόδιες αρχές να είναι τώρα πιο διαχειρίσιμος.

Αναφέρθηκαν ορισμένες δυσκολίες όσον αφορά την ερμηνεία των ορισμών και, συγκεκριμένα, προέκυψε το ερώτημα κατά πόσον οι εγκαταστάσεις στις οποίες έχει σταματήσει ένα μέρος της παραγωγής (μερικό κλείσιμο της εγκατάστασης) ή των οποίων η παραγωγική ικανότητα έχει μόνιμα μειωθεί εμπίπτουν ή όχι στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ΟΠΕΡ. .

Ένα σημαντικό ζήτημα που απαιτεί βελτίωση ήταν ο βαθμός αφομοίωσης των ΒΔΤ. Αυτό αντιμετωπίστηκε με τη θέσπιση της υποχρέωσης για την επικαιροποίηση αδειών σύμφωνα με τα συμπεράσματα ΒΔΤ στην οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές.

3. Εφαρμογή της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές

i. Κατάσταση μεταφοράς της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές στο εσωτερικό δίκαιο των κρατών μελών

Η Επιτροπή έλαβε όλη την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών με την οποία μεταφέρεται η νομοθεσία στο εθνικό δίκαιο και εκτίμησε την πληρότητα της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο.

Η Επιτροπή εξέτασε επίσης τη συμμόρφωση με την ΟΒΕ των μέτρων που έχουν ληφθεί απ' όλα τα κράτη μέλη για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Όταν διαπιστώθηκε διφορούμενη ή εσφαλμένη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, η Επιτροπή ξεκίνησε διμερή διάλογο με τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη. Μέχρι σήμερα έχουν ξεκινήσει είκοσι ένας τέτοιοι διάλογοι.

ii. Εκθέσεις των κρατών μελών

Η εκτελεστική απόφαση 2012/795/ΕΕ της Επιτροπής[11] («η απόφαση») καθορίζει τα στοιχεία που τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλουν στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της ΟΒΕ. Το παράρτημα Ι της εν λόγω απόφασης καθορίζει τις απαιτήσεις που πρέπει να διαβιβάζονται στην Επιτροπή έως τον Σεπτέμβριο του 2014, ενώ το παράρτημα ΙΙ καθορίζει τις πληροφορίες που απαιτούνται έως τον Σεπτέμβριο του 2017.

Η απόφαση καθορίζει τον στόχο για την ηλεκτρονική υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη. Για να διευκολυνθεί αυτό το εγχείρημα, η Επιτροπή έχει αναθέσει εργασίες σχετικά με τα αναγκαία εργαλεία ηλεκτρονικής υποβολής εκθέσεων. Λόγω διαφόρων προβλημάτων που αντιμετωπίστηκαν, υπάρχει καθυστέρηση στην εκτέλεση αυτών των έργων και, κατά συνέπεια, η υποβολή εκθέσεων με βάση την ενότητα 2 του παραρτήματος ΙΙ της απόφασης

[11] Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τον καθορισμό του είδους, του μορφότυπου και της συχνότητας παροχής των πληροφοριών που θα διατίθενται από τα κράτη μέλη για την υποβολή εκθέσεων όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί βιομηχανικών εκπομπών· ΕΕ L 349 της 19.12.2012, σ. 57.

καθυστέρησε κατά ένα έτος, από 30 Σεπτεμβρίου 2017 έως 30 Σεπτεμβρίου 2018. Για τις ενότητες 1, 3 και 4 η καθυστέρηση παρατείνεται έως τον Φεβρουάριο του 2018.

Τα κράτη μέλη έχουν υποβάλει τις πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει του παραρτήματος Ι της απόφασης. Τα εν λόγω στοιχεία αξιολογήθηκαν και δημοσιεύτηκε συνοπτική έκθεση[12]. Ενώ απάντησαν όλα τα κράτη μέλη, με εξαίρεση τη Φινλανδία, ο βαθμός λεπτομέρειας ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό. Ορισμένες απαντήσεις είχαν μόνο παραπομπές στη νομοθεσία μεταφοράς, ενώ άλλες ήταν λεπτομερείς και πλήρεις. Συνολικά, προσκομίστηκαν ορισμένα χρήσιμα στοιχεία σχετικά με τις διαδικασίες και τα μέτρα που ελήφθησαν για την εφαρμογή της ΟΒΕ. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο συμμόρφωσης, τις διαφορετικές προσεγγίσεις για την εξασφάλιση ότι τα συμπεράσματα ΒΔΤ χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των όρων αδειοδότησης και τις λεπτομέρειες των σχεδίων περιβαλλοντικής επιθεώρησης.

Πολύ περισσότερες πληροφορίες αναμένεται να συγκεντρωθούν στο πλαίσιο της επόμενης περιόδου αναφοράς (που καλύπτει την περίοδο 2014-2016), επειδή τα συμπεράσματα ΒΔΤ υιοθετούνται ανά τομέα και τα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να παράσχουν νέα στοιχεία σχετικά με θέματα πρακτικής εφαρμογής.

Η Επιτροπή έχει ήδη ξεκινήσει να εξετάζει τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων για την περίοδο μετά το 2016. Με αυτό τον τρόπο θα ληφθούν υπόψη οι αλλαγές στην ηλεκτρονική υποβολή στοιχείων και τα διδάγματα που αντλήθηκαν μέχρι σήμερα. Ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να διατυπώσουν τις πρώτες απόψεις τους σχετικά με τις μελλοντικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και η Επιτροπή αναμένεται να προτείνει σύντομα νέα απόφαση για την υποβολή εκθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη την προσέγγιση που περιγράφεται στην ανακοίνωση σχετικά με τον έλεγχο καταλληλότητας των περιβαλλοντικών εκθέσεων[13] και τη μεγιστοποίηση των συνεργιών με το ευρωπαϊκό μητρώο έκλυσης και μεταφοράς ρύπων.

iii. Έγγραφα αναφοράς ΒΔΤ

Όλες οι εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου ΙΙ της ΟΒΕ είναι υποχρεωμένες από τις απαιτήσεις να εφαρμόζουν ΒΔΤ. Τα έγγραφα αναφοράς ΒΔΤ είναι πολύ σημαντικά για να διασφαλίζεται ότι οι ΒΔΤ μπορούν να προσδιοριστούν με βέλτιστο τρόπο σε επίπεδο ΕΕ. Εξασφαλίζουν ίσους όρους ανταγωνισμού και απαλλάσσουν τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να πραγματοποιούν τις δικές τους αξιολογήσεις για τις ΒΔΤ για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει της ΟΒΕ. Επί του παρόντος υπάρχουν 31 έγγραφα αναφοράς ΒΔΤ και δύο έγγραφα αναφοράς που καλύπτουν τις δραστηριότητες του παραρτήματος Ι της ΟΒΕ. Μέχρι στιγμής 13 από τα εν λόγω έγγραφα αναφοράς ΒΔΤ έχουν επικαιροποιηθεί βάσει της ΟΒΕ.

Το μορφότυπο των εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ καθορίστηκε με βάση την οδηγία ΟΠΕΡ. Εκτός από την επέκταση των καλυπτόμενων τομέων, η κύρια αλλαγή που επιφέρει η οδηγία ΟΠΕΡ σε σχέση με την οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές ήταν η επισημοποίηση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των ενδιαφερόμενων μερών για τον προσδιορισμό των ΒΔΤ (αναφέρεται επίσης ως «διαδικασία της Σεβίλλης»). Τα συμπεράσματα ΒΔΤ αποτελούν το καίριο στοιχείο των εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ καθώς περιγράφουν τις ΒΔΤ και περιλαμβάνουν δεσμευτικά συναφή όρια εκπομπών (ΒΔΤ-AEL) που συνδέονται με τη χρήση τους. Τα έγγραφα αυτά εγκρίνονται με τη διαδικασία επιτροπολογίας μετά την οποία θεσπίζονται από την Επιτροπή ως εκτελεστικές αποφάσεις.

[12] Βλέπε υποσημείωση 2

[13] Δράσεις για τον εξορθολογισμό της διαδικασίας υποβολής περιβαλλοντικών εκθέσεων· COM(2017) 312.

Τα συμπεράσματα ΒΔΤ αποτελούν τη βάση για να καθορίσουν οι αρμόδιες αρχές τους όρους αδειοδότησης για εγκαταστάσεις που καλύπτονται από την ΟΒΕ. Παρέχουν πληροφορίες στους αρμοδίους για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις συναφείς τεχνικές που είναι οικονομικά βιώσιμες και τεχνικώς διαθέσιμες στους βιομηχανικούς κλάδους, προκειμένου να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις.

Το ακόλουθο γράφημα παρέχει γενική εικόνα του σωρευτικού αριθμού των συμπερασμάτων ΒΔΤ που εγκρίθηκαν μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές και τον κατά προσέγγιση συνολικό αριθμό των εγκαταστάσεων που θα επηρεαστούν. Τα συμπεράσματα για τις ΒΔΤ που έχουν μέχρι σήμερα εγκριθεί καλύπτουν πάνω από το μισό των εγκαταστάσεων της ΟΒΕ.

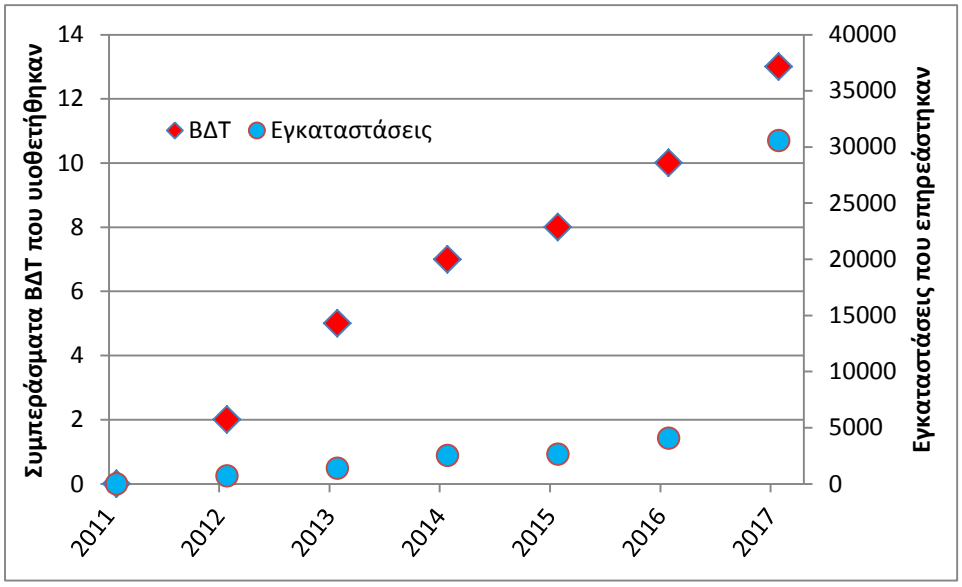

Οι παράγραφοι που ακολουθούν παρέχουν σύντομη εικόνα των κυριότερων θεμάτων που αφορούν τα έγγραφα αναφοράς ΒΔΤ.

Επισκόπηση της διαδικασίας και συμμετοχή

Ο δεσμευτικός χαρακτήρας των ΒΔΤ-AEL που περιλαμβάνονται στα συμπεράσματα ΒΔΤ σημαίνει ότι η διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών για την παραγωγή εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ έχει επικεντρωθεί περισσότερο στη συλλογή και αξιολόγηση πληροφοριών με σκοπό τον προσδιορισμό των επιπέδων περιβαλλοντικών επιδόσεων που επιτυγχάνονται από τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις. Η ανταλλαγή τεχνικών πληροφοριών για κάθε έγγραφο αναφοράς ΒΔΤ πραγματοποιείται στο πλαίσιο τεχνικής ομάδας εργασίας (ΤΟΕ), στην οποία συμμετέχουν τα κράτη μέλη, οι ενδιαφερόμενες βιομηχανίες, περιβαλλοντικές ΜΚΟ και η Επιτροπή. Η τεχνική ομάδα εργασίας λειτουργεί υπό την εποπτεία και με τη μεσολάβηση του EIPPCB. Οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται και άλλα στοιχεία της μεθοδολογίας περιγράφονται λεπτομερώς σε εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής[14] η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο της ΟΒΕ.

[14] Εκτελεστική απόφαση 2012/119/ΕΕ της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση κανόνων που αφορούν τις κατευθυντήριες γραμμές για τη συλλογή στοιχείων, καθώς και για την κατάρτιση των εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ και τη διασφάλιση της ποιότητάς τους, οι οποίες αναφέρονται στην οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί βιομηχανικών εκπομπών· *ΕΕ L 63 της 2.3.2012, σ. 1-39.*

Εμπιστευτικότητα

Θέματα εμπιστευτικότητας μπορεί να ανακύψουν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας BREF. Καταρχήν, οι κανόνες της ΕΕ για τη διαφάνεια σε περιβαλλοντικά θέματα[15], με βάση τη σύμβαση Aarhus[16], θεμελιώνουν ισχυρό δικαίωμα πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες. Ωστόσο, οι πληροφορίες που παρέχονται από τη βιομηχανία σε εθελοντική βάση ενδέχεται να είναι εμπιστευτικές εμπορικές πληροφορίες. Σύμφωνα με την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, που απορρέει επίσης από το άρθρο 339 της ΣΛΕΕ[17], η συγκέντρωση και η ανωνυμοποίηση ορισμένων πληροφοριών ενδέχεται να είναι αναγκαία, υπό την προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες αυτές δεν συνδέονται άμεσα με τις εκπομπές στο περιβάλλον, περίπτωση κατά την οποία θεωρείται ότι υπάρχει υπέρτερο δημόσιο συμφέρον για τη δημοσιοποίηση και τη διαφάνεια. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, οι οποίες δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο, πρέπει να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές, όταν πρόκειται για εγκαταστάσεις στην επικράτειά τους.

Βελτίωση της νομοθεσίας

Η «διαδικασία της Σεβίλλης», η οποία στηρίζει την εξέλιξη των εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ, είναι μοναδική, χωρίς αποκλεισμούς και τεκμηριωμένη τεχνική διαδικασία. Συλλέγονται στοιχεία μέσω εκτενών ερωτηματολογίων και στη συνέχεια επικυρώνονται και ελέγχονται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Τα έγγραφα διανέμονται, σχολιάζονται και αξιολογούνται από συμμετέχοντες στην τεχνική ομάδα εργασίας με πλήρη διαφάνεια. Στα σχόλια φαίνεται πότε έχουν πραγματοποιηθεί αλλαγές. Τα τελικά συμπεράσματα εγκρίνονται με συναίνεση της ΤΟΕ. Όταν υπάρχουν αποκλίνουσες απόψεις, αυτές αναφέρονται επίσης στο τελικό έγγραφο αναφοράς ΒΔΤ σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών. Η Επιτροπή πιστεύει ότι αυτή η συνεργατική προσέγγιση, αν και δεν είναι κατ' ανάγκην εφικτή σε όλους τους άλλους τομείς, είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα της βελτίωσης της νομοθεσίας στην πράξη.

Βασικά περιβαλλοντικά ζητήματα

Οι επανεξετάσεις των BREF εστιάζονται στους τομείς όπου θα επιτευχθεί το μέγιστο όφελος, τα λεγόμενα «Βασικά Περιβαλλοντικά Ζητήματα» (ΒΠΖ). Αυτό εξασφαλίζει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα από περιβαλλοντική άποψη για τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας. Η Επιτροπή πρότεινε κριτήρια για τον προσδιορισμό των ΒΠΖ[18] που εγκρίθηκαν από το φόρουμ του άρθρου 13 της ΟΒΕ. Αυτά είναι: η σημασία της ρύπανσης για το περιβάλλον· η σημασία της δραστηριότητας· η δυνατότητα εντοπισμού νέων τεχνικών για να βελτιωθεί σημαντικά η κατάσταση· και οι δυνατότητες να καθοριστούν ΒΔΤ-AEL που βελτιώνουν σημαντικά την προστασία του περιβάλλοντος σε σύγκριση με την τρέχουσα κατάσταση.

[15] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1367/2006 για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της σύμβασης του Århus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, ΕΕ L 264 της 25.9.2006, σ. 13

[16] Σύμβαση ΟΕΕ/ΗΕ για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, της 25 Ιουνίου 1998, η οποία εγκρίθηκε από την Κοινότητα στις 17 Φεβρουαρίου 2005

[17] Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης· ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 47-390

[18] CIRCABC>Environment>IED>Library>ied_art_13_forum>8th Forum meeting 19 October 2015>Presentations>5.1 Key environmental issues.pdf

Το EIPPCB χρησιμοποίησε τα κριτήρια αυτά για να προετοιμάσει την επόμενη επανεξέταση των BREF. Η Επιτροπή έχει δρομολογήσει μια σύμβαση παροχής υπηρεσιών για την περαιτέρω ανάπτυξη της μεθοδολογίας και την εφαρμογή της για ορισμένες μελλοντικές επανεξετάσεις των BREF. Αυτό θα παράγει βασικά έγγραφα ΒΠΖ που θα συνεισφέρουν στις συνεδριάσεις για την έναρξη της επανεξέτασης των εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ και θα αποτελέσουν μια σταθερή βάση για τις αποφάσεις της ΤΟΕ για τα ΒΠΖ.

Αξιολόγηση της διαδικασίας ανταλλαγής πληροφοριών

Η διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών βρίσκεται στο επίκεντρο της παραγωγής και επανεξέτασης των εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ. Παράγει στέρεη βάση τεκμηρίωσης για τη λήψη αποφάσεων. Στην περίπτωση της πλέον εκτεταμένης επανεξέτασης των εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ (για τις μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης), η ομάδα εργασίας αποτελούνταν από 289 μέλη, συμπληρώθηκαν 580 ερωτηματολόγια σε επίπεδο εγκαταστάσεων, πραγματοποιήθηκαν 24 επιτόπιες επισκέψεις και εξετάστηκαν 225 εκθέσεις και περιπτωσιολογικές μελέτες καθώς και 8 510 παρατηρήσεις σχετικά με το πρώτο σχέδιο.

Λαμβάνοντας υπόψη την επιθυμία να ενισχυθεί η λειτουργία του, η Επιτροπή, μαζί με το γερμανικό Υπουργείο Περιβάλλοντος, διοργάνωσε ημερίδα για το φόρουμ του άρθρου 13 της ΟΒΕ, που πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο το 2014, με επίκεντρο τη διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών της ΟΒΕ. Η ημερίδα ήταν επιτυχημένη και τα συμπεράσματά της δημοσιεύτηκαν[19]. Η ημερίδα επιβεβαίωσε την προστιθέμενη αξία για την ΕΕ και την αποτελεσματικότητα της ΟΒΕ. Πρότεινε επίσης ορισμένες πρακτικές βελτιώσεις που εφαρμόζονται επί του παρόντος σε επανεξέταση των BREF [π.χ. ενισχυμένη χρήση διαδικτυακών σεμιναρίων (webinars) για να διευκολυνθεί η συμμετοχή των μελών της ΤΟΕ].

iv. Προαγωγή της συμμόρφωσης και στήριξη της εφαρμογής

Στόχος της Επιτροπής είναι να υποστηρίζει τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, προβαίνει στις ακόλουθες δραστηριότητες:

Ημερίδες με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη

Είναι χρήσιμη η διοργάνωση συνεδριάσεων με τα κράτη μέλη και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για την επανεξέταση της εφαρμογής της ΟΒΕ, συμπεριλαμβανομένης της εκπόνησης των BREF και των συμπερασμάτων ΒΔΤ. Οι συνεδριάσεις έχουν το πλεονέκτημα να εντοπίζουν έγκαιρα τους τομείς στους οποίους προκύπτουν προβλήματα καθώς και να επιτυγχάνουν συμφωνία για κοινές προσεγγίσεις στο μέλλον.

Κατά περίπτωση πραγματοποιούνται ημερίδες, είτε μόνον με τα κράτη μέλη με εστίαση στην εφαρμογή της νομοθεσίας ή και με τα ενδιαφερόμενα μέρη όταν συζητούνται ευρύτερα ζητήματα. Μετά την ημερίδα στο Βερολίνο με τη συμμετοχή όλων των μελών του φόρουμ, η δεύτερη ημερίδα στην Κοπεγχάγη το 2016 περιορίστηκε στους αντιπροσώπους των κρατών μελών. Η Επιτροπή σκοπεύει να συνεχίσει αυτή την εποικοδομητική πρακτική το 2017 με ημερίδα στο Βέλγιο στην οποία θα συμμετάσχουν τα κράτη μέλη.

Τα κυριότερα μηνύματα από την ημερίδα της Κοπεγχάγης ήταν ότι οι συμμετέχοντες θεώρησαν ότι αποτελεί χρήσιμη ευκαιρία για τη συγκριτική αξιολόγηση των εθνικών τους δραστηριοτήτων και η Επιτροπή κλήθηκε να επανεξετάσει την υπάρχουσα εμπειρία όσον

[19] CIRCABC>Environment>IED>Library>Berlin workshop on IED information exchange (Oct 2014)

αφορά τη διαδικασία παρέκκλισης σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 4 της ΟΒΕ. Δημοσιεύθηκαν οι παρουσιάσεις και μια σύνοψη του εργαστηρίου[20].

Επιπλέον, διοργανώθηκαν σε τακτική βάση περισσότερες τεχνικές ημερίδες με τη συμμετοχή εμπειρογνωμόνων από τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για να συγκεντρωθούν απόψεις σχετικά με τα έργα και τις μελέτες που βρίσκονται σε εξέλιξη. Έχουν επίσης προγραμματιστεί ειδικές ημερίδες για το 2017 για αναδυόμενες τεχνικές (με το Βέλγιο και τη Σουηδία) και τη συμβολή των ΒΔΤ στην πολιτική των υδάτων (με τη Γερμανία).

Συχνές ερωτήσεις

Μια σημαντική αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι να βοηθήσει τα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές. Ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό είναι οι συχνές ερωτήσεις (FAQ), οι οποίες είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής[21].

Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για να τις επεκτείνει και να τις επικαιροποιήσει κατάλληλα, ιδίως συγκεκριμένες συχνές ερωτήσεις η σημασία των οποίων εμφανίστηκε στη διάρκεια της ημερίδας της Κοπεγχάγης. Ειδικότερα, οι ερωτήσεις αυτές εξετάζουν θέματα όπως η χρήση του εύρους ΒΔΤ-AEL· όταν τα συμπεράσματα ΒΔΤ πρέπει να τηρούνται· και τα συμπεράσματα ΒΔΤ ενεργοποιούν την επανεξέταση των αδειών.

Υποστήριξη των δικτύων των εθνικών αρμόδιων αρχών

Η κύρια ευθύνη για την αποτελεσματική εφαρμογή των απαιτήσεων της ΟΒΕ εναπόκειται στις εθνικές αρμόδιες αρχές. Τα καθήκοντά τους περιλαμβάνουν την έκδοση αδειών, την αξιολόγηση των κατάλληλων οριακών τιμών εκπομπών και άλλους όρους, λαμβάνοντας υπόψη αιτήσεις παρέκκλισης και, σε γενικές γραμμές, εξασφαλίζοντας ότι οι εγκαταστάσεις λειτουργούν σωστά. Η Επιτροπή στηρίζει αυτές τις αρχές προκειμένου να διασφαλίζονται συγκρίσιμες και εναρμονισμένες προσεγγίσεις σε εθνικό επίπεδο σύμφωνα με τη νομοθεσία.

Η Επιτροπή υποστηρίζει τις εργασίες του δικτύου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή του δικαίου του περιβάλλοντος (IMPEL), το οποίο υλοποιεί μια σειρά σχεδίων στον τομέα των βιομηχανικών εκπομπών[22]. Ειδικότερα πρόκειται για: στήριξη της εφαρμογής της βασικής έκθεσης ΟΒΕ· την εμπειρία των παρεκκλίσεων από τις ΒΔΤ-AEL της ΟΒΕ. Η Επιτροπή συνεργάζεται με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών στο πλαίσιο συνεδριάσεων για τα έργα και εκτιμά ιδιαίτερα αυτή την ανταλλαγή γνώσεων.

Εκτέλεση

Η προσέγγιση που ακολουθείται όσον αφορά την επιβολή της νομοθεσίας βάσει της ΟΒΕ θεωρείται ότι είναι πολύ προχωρημένη. Αυτό οφείλεται στο ότι δημιουργεί ισχυρά δικαιώματα για τους πολίτες, ώστε να έχουν πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες και να συμμετέχουν στη διαδικασία αδειοδότησης. Αυτό δίνει τη δυνατότητα σε πολίτες και ΜΚΟ να διασφαλίζουν ότι οι άδειες χορηγούνται κατάλληλα και τηρούνται οι όροι τους. Είναι σαφές ότι η Επιτροπή δεν μπόρεσε να ελέγξει ενεργά και τις 50 000 άδειες, αλλά οι κάτοικοι της περιοχής έχουν συμφέρον να εξασφαλίσουν ότι είναι κατάλληλες και εκτελούνται.

Την πρωταρχική ευθύνη για την αντιμετώπιση των παραβιάσεων φέρουν οι αρμόδιες αρχές. Αυτό είναι το πρώτο επίπεδο επιβολής της νομοθεσίας και ο ενδιαφερόμενος πολίτης ή ΜΚΟ

[20] CIRCABC>env>ied>Library> Copenhagen workshop on Putting the IED into practice (13-14 April 2016)
[21] http://ec.europa.eu/environment/industry/stationary/ied/faq.htm
[22] https://www.impel.eu/topics/industry-air/

θα πρέπει να προσεγγίσει την οικεία αρμόδια αρχή. Η διαδικασία επανεξέτασης της άδειας είναι επίσης σημαντικό να παρέχει περιοδικές δυνατότητες σε γείτονες ή άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να επισημάνουν τυχόν προβληματισμούς τους και αυτό να θεωρηθεί ως μέρος της επανεξέτασης των αδειών.

Η ΟΒΕ δημιουργεί δικαιώματα για τα θιγόμενα μέρη να προσβάλουν τους όρους αδειοδότησης και να πιέσουν για έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις. Η προσέγγιση αυτή μπορεί να κινητοποιήσει χιλιάδες άτομα για την εποπτεία της λειτουργίας της νομοθεσίας. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εθνικές διοικητικές ή δικαστικές αρχές είναι πρωτίστως υπεύθυνες για τον έλεγχο συγκεκριμένων καταστάσεων μη συμμόρφωσης και διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα για να αντιμετωπίσουν προβλήματα, αν διαπιστωθεί ότι οι ανησυχίες είναι βάσιμες. Η Επιτροπή θα παρέμβει κυρίως σε περίπτωση συστημικών ελλείψεων ή όταν οι παραβιάσεις έχουν πολύ σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

v. Μεταβατικές ρυθμίσεις ΜΕΚ

Η ΟΒΕ έχει τοποθετήσει τις διατάξεις ΜΕΚ σε ένα απλοποιημένο και συνεκτικό πλαίσιο. Για να διευκολυνθεί η μετάβαση σε αυτές, η ΟΒΕ περιλαμβάνει δύο βασικούς τύπους ευελιξίας που αποκλίνουν από τις γενικές απαιτήσεις:

- **Μεταβατικά εθνικά σχέδια (ΜΕΣ) –** καταρτίζονται ΜΕΣ σε επίπεδο κράτους μέλους. Εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται στο ΜΕΣ ενός κράτους μέλους υπόκεινται σε συνολικό ανώτατο όριο εκπομπών (μειώνεται γραμμικά από το 2016 έως τα μέσα του 2020). Κατά το χρονικό αυτό διάστημα οι σχετικές εγκαταστάσεις πρέπει, ωστόσο, να τηρούν τις οριακές τιμές εκπομπών της οδηγίας για τις μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης. Αυτή η ευέλικτη ρύθμιση παρέχει περισσότερο χρόνο (μέχρι τα μέσα του 2020) για να συμμορφωθούν όλες οι σχετικές εγκαταστάσεις προς τις οριακές τιμές εκπομπών της ΟΒΕ καθώς και ευελιξία ως προς τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούνται οι αναγκαίες επενδύσεις για την αναβάθμιση για να επιτευχθεί η συμμόρφωση. Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι θα έχει μειωθεί το κόστος συμμόρφωσης καθώς και οι άλλες προκλήσεις. Η επιλογή αυτή χρησιμοποιήθηκε από 15 κράτη μέλη.
- **Παρεκκλίσεις περιορισμένης διάρκειας** — Η εν λόγω ευελιξία λαμβάνει υπόψη τις καταστάσεις όπου οι εγκαταστάσεις πλησιάζουν το τέλος της διάρκειας ζωής τους και, επομένως, θα ήταν οικονομικά ασύμφορο να ανασκευαστούν, ώστε να συμμορφώνονται με τις οριακές τιμές εκπομπών της ΟΒΕ. Επιτρέπει σε υφιστάμενη εγκατάσταση να συνεχίσει να λειτουργεί για περιορισμένο αριθμό ωρών λειτουργίας (όχι περισσότερες από 17 500 ώρες) χωρίς πρόσθετες επενδύσεις έως τα τέλη του 2023 και παράλληλα να συμμορφώνεται προς τις οριακές τιμές εκπομπών της ΟΒΕ. Όταν λήγει η παρέκκλιση περιορισμένης διάρκειας ζωής, η εγκατάσταση πρέπει να σταματήσει να λειτουργεί ή να αναβαθμιστεί προκειμένου να πληροί τις προϋποθέσεις για μια νέα εγκατάσταση. Οι παρεκκλίσεις περιορισμένης διάρκειας ζωής χρησιμοποιούνται από 24 κράτη μέλη. Μια εξαιρετικά περιορισμένη δυνατότητα επέτρεψε το όριο να είναι 32 000 ώρες, όταν μια εγκατάσταση πληροί ένα σύνολο τεσσάρων κριτηρίων που ορίζονται στην οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές.

Από το 2017 και μετά, τα κράτη μέλη θα διαβιβάζουν ετήσια έκθεση με τα στοιχεία ανά εγκατάσταση που επιτρέπει στην Επιτροπή να παρακολουθεί την ορθή χρήση των διατάξεων

αυτών. Οι τελικοί κατάλογοι των ΜΕΚ (μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης) που χρησιμοποιούν τις διάφορες δυνατότητες ευελιξίας δημοσιεύονται στο CIRCABC[23].

v. Καινοτομία

Το άρθρο 27 της ΟΒΕ απαιτεί από τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και την εφαρμογή αναδυόμενων τεχνικών και από την Επιτροπή να καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές για να συνδράμει τα κράτη μέλη στην προσπάθεια αυτή. Για τον σκοπό αυτό, ένα κεφάλαιο «αναδυόμενες τεχνικές» περιέχεται σε όλα τα έγγραφα αναφοράς ΒΔΤ.

Ο καθορισμός οριακών τιμών εκπομπών βάσει των ΒΔΤ και η γενίκευσή του σε όλο τον βιομηχανικό τομέα σημαίνει ότι δημιουργείται μια αγορά μεγαλύτερης κλίμακας για τις ΒΔΤ. Αυτό αναμένεται να οδηγήσει σε χαμηλότερο κόστος και σε αποδοτικότερα οφέλη.

Δημιουργούνται επίσης επιχειρηματικές ευκαιρίες για τις εταιρείες που παρέχουν τεχνικές μείωσης των εκπομπών, δεδομένου ότι θα μπορούν να πωλούν σε μεγαλύτερες αγορές, αν οι τεχνικές τους είναι αποδοτικές σε επίπεδο ΒΔΤ. Δεδομένου ότι χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερες ΒΔΤ σε παγκόσμια κλίμακα, αυτές οι ευκαιρίες υφίστανται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Μπορεί να είναι δυνατές συνέργιες με άλλα προγράμματα, όπως το LIFE[24]. Καταβάλλονται προσπάθειες για να ελεγχθεί αν τα σχετικά προγράμματα LIFE προωθούν προηγμένες τεχνικές και να εξασφαλιστεί ότι επιτυχείς επιδείξεις ανατροφοδοτούν τη διαδικασία επανεξέτασης των εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ.

Η Επιτροπή ενδιαφέρεται για τη βαθύτερη κατανόηση όλων των επιπτώσεων αυτών και, ως εκ τούτου, σκοπεύει να συνεχίσει τις εργασίες σ' αυτόν τον τομέα, ιδίως μέσω δοκιμών για ένα παρατηρητήριο καινοτομίας.

vi. Επέκταση της βάσης γνώσεων

Η Επιτροπή συνεχίζει να βελτιώνει τις γνώσεις της σχετικά με τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο των βιομηχανικών κλάδων που καλύπτονται από την ΟΒΕ. Αυτό βοηθά στην καλύτερη κατανόηση των περιοχών στις οποίες πρέπει να δοθεί έμφαση και ενισχύει την αξιολόγηση της νομοθεσίας. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή επιδιώκει ένα όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα πηγών πληροφοριών. Ειδικότερα οι πληροφορίες προέρχονται από:

Εκθέσεις των κρατών μελών

Μια βασική πηγή γνώσης σχετικά με τον αντίκτυπο της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές προέρχεται απευθείας από τα κράτη μέλη μέσω των επίσημων εκθέσεων εφαρμογής που υποβάλλονται στην Επιτροπή. Η παρούσα έκθεση βασίζεται στις εκθέσεις των κρατών μελών που υποβλήθηκαν το 2014.

Αναλυτική υποστήριξη

Η Επιτροπή συνεχίζει να διενεργεί εμπεριστατωμένες αξιολογήσεις των τομέων που καλύπτονται από την ΟΒΕ και της εφαρμογής και του αντικτύπου των ΒΔΤ σε αυτούς τους τομείς. Έχει ολοκληρώσει μια σειρά αναλύσεων κατά τα τελευταία έτη για τη βελτίωση της

[23] EUROPA > European Commission>CIRCABC> env > ied > Library > IED Derogations Lists and EUROPA > European Commission>CIRCABC> env> ied > Library > TNPs

[24] Το LIFE είναι το χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για τη στήριξη έργων για το περιβάλλον, τη διατήρηση της φύσης και την κλιματική δράση σε όλη την ΕΕ. http://ec.europa.eu/environment/life/

βάσης γνώσεων. Οι εν λόγω εκθέσεις έχουν δημοσιευτεί στο πεδίο «Μελέτες» στον δικτυακό τόπο CIRCABC IED[25].

Η ανάλυση επιβεβαιώνει το σημαντικό μερίδιο της βιομηχανίας σε πολλά είδη εκπομπών ρύπων του αέρα και των υδάτων. Δείχνει επίσης ότι υπήρξε εξέλιξη των τεχνολογιών ελέγχου των εκπομπών με την πάροδο του χρόνου, με μια σειρά από τεχνικές που εξελίσσονται από «αναδυόμενες» σε αποδεδειγμένες ΒΔΤ.

Στο προπαρασκευαστικό της έργο, προκειμένου η Επιτροπή να καταρτίσει την οδηγία για τις ανώτατες οριακές τιμές εκπομπών, αναπτύχθηκε μια προσέγγιση με τη χρήση πρόδρομων εκπομπών $PM_{2.5}$ (δηλαδή, πρωτογενή σωματίδια $PM_{2.5}$, SO_2, NO_X, NH_3 και VOC) προκειμένου να δημιουργηθεί ένα στοιχείο μέτρησης των επιπτώσεων των ισοδυνάμων PM στους πρόωρους θανάτους λόγω λεπτών σωματιδίων σε επίπεδο ΕΕ[26]. Η Επιτροπή εκπόνησε προκαταρκτική αξιολόγηση των τάσεων όσον αφορά τις βιομηχανικές εκπομπές, με βάση την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού MEMP και με βάση στοιχεία ισοδυνάμων PM. Το παρακάτω γράφημα δείχνει την εξέλιξη των εκπομπών για το σύνολο των εγκαταστάσεων του ευρωπαϊκού MEMP καθώς και μόνο για τις μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης. Αν και αυτό εκτιμά μία μόνο περιβαλλοντική πτυχή (εκπομπές στην ατμόσφαιρα), και μόνον ένα υποσύνολο των επιπτώσεων, παρουσιάζει ωστόσο μια πολλά υποσχόμενη εξέλιξη[27].

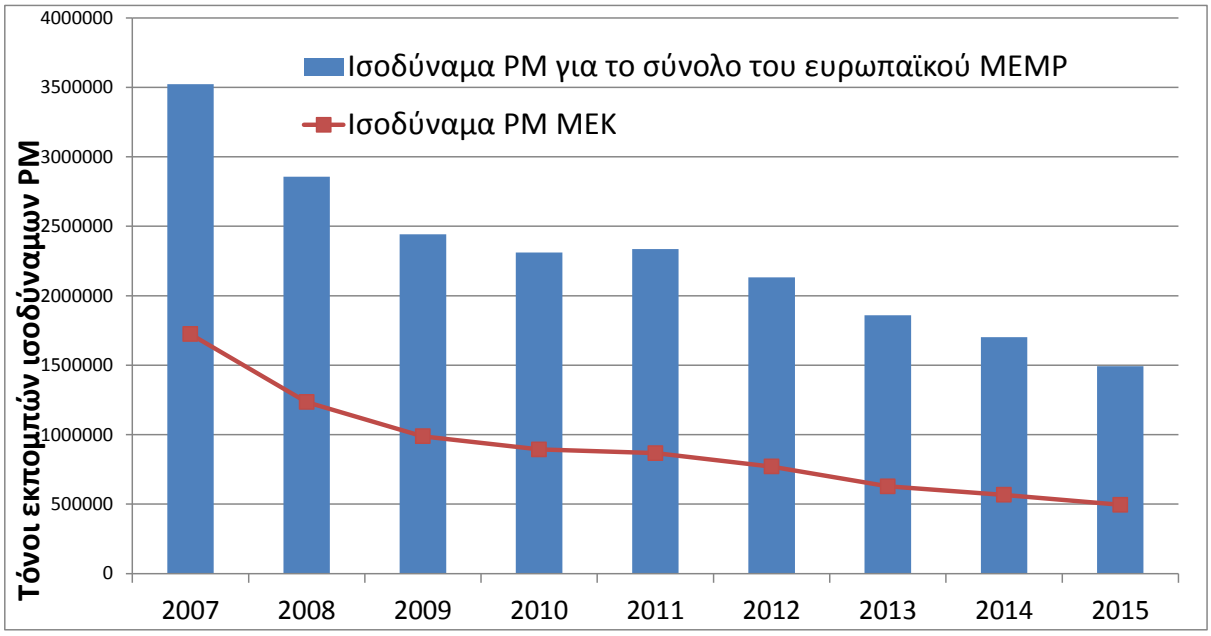

Όσον αφορά την εκτίμηση των συνολικών μειώσεων των εκπομπών από επιμέρους συμπεράσματα ΒΔΤ, αποδείχθηκε πιο δύσκολο να συναχθούν οριστικά συμπεράσματα. Η Επιτροπή συνεχίζει να εκτελεί τις αναλυτικές εργασίες στον τομέα αυτό και πραγματοποιήθηκε ημερίδα με τα ενδιαφερόμενα μέρη το 2016. Ωστόσο, είναι σαφές ότι οι αξιολογήσεις σε επίπεδο ΕΕ δεν μπορεί παρά να είναι μάλλον γενικές, ενώ τα κράτη μέλη μπορούν να διενεργούν δικές τους πιο λεπτομερείς αξιολογήσεις και όντως το πράττουν.

[25] EUROPA > European Commission>CIRCABC> env> ied>Library> studies

[26] http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/TSAP-15.pdf

[27] Οι εκπομπές που αναφέρονται είναι συνολικά αριθμητικά στοιχεία και δεν έχουν εξομαλυνθεί για να λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές στον τομέα της παραγωγής. Η Επιτροπή προτίθεται να διεξαγάγει περαιτέρω εργασίες για την ανάπτυξη καλύτερων δεικτών της προόδου στον τομέα αυτόν.

vii. Διεθνής εφαρμογή των ΒΔΤ

Σε διεθνές επίπεδο, η ΟΒΕ, τα έγγραφα αναφοράς ΒΔΤ και τα συμπεράσματα ΒΔΤ θεωρούνται ως συνεισφορά της ΕΕ στη συνολική διαδικασία που άρχισε το 2002 στην Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Αυτό επιτρέπει σε μη ευρωπαϊκές χώρες να ωφελούνται επίσης από αυτό το φιλόδοξο έργο. Για παράδειγμα, ορισμένες χώρες μεταφράζουν τα έγγραφα αναφοράς ΒΔΤ της ΕΕ για δική τους χρήση.

Όσο πιο ευρεία είναι η χρήση των εννοιών ΒΔΤ στον περιβαλλοντικό έλεγχο τόσο ενισχύεται η βάση των πόρων και των τεκμηρίων για τη λήψη αποφάσεων και τον προσδιορισμό των ΒΔΤ και των συνεπαγόμενων δυνάμεων αγοράς που θα αναπτυχθούν για την παραγωγή, ανάπτυξη και βελτίωση των ΒΔΤ. Επίσης, μια ευρύτερη αφομοίωση των προσεγγίσεων τύπου ΒΔΤ σε διεθνές επίπεδο θα οδηγήσει σε αρμονικότερες συνθήκες ανταγωνισμού. Οι χώρες δαπανούν σημαντικούς πόρους για την εφαρμογή, αναθεώρηση και επικαιροποίηση των πληροφοριών για τις προηγμένες βιομηχανικές πρακτικές και τεχνολογίες με σκοπό την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και, για τον λόγο αυτό, είναι επιθυμητό να εξασφαλιστεί η γόνιμη ανταλλαγή γνώσεων και πρακτικών.

Στο πλαίσιο αυτό, ένα μέρος των εργασιών της Επιτροπής σχετικά με την οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές έχει σκοπό την υποστήριξη οργανισμών σε άλλα μέρη του κόσμου που χρησιμοποιούν ή ενδιαφέρονται για ΒΔΤ και την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών μ' αυτούς. Η Επιτροπή υποστηρίζει τις εργασίες στο Ισραήλ, τη Ρωσία και τη Νότια Κορέα που βρίσκονται σε εξέλιξη, διότι προσπαθούν να αναπτύξουν βιομηχανικά συστήματα αδειοδότησης που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην προσέγγιση της ΕΕ για ΒΔΤ και έγγραφα αναφοράς ΒΔΤ. Η Επιτροπή έχει επίσης στηρίξει την Ενεργειακή Κοινότητα[28] στις ενέργειές της για την υλοποίηση των περιβαλλοντικών στόχων της ΟΒΕ για τις μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης.

Με σκοπό τη μεγαλύτερη εμβέλεια, η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ένα σχέδιο του ΟΟΣΑ[29] στον τομέα αυτό και τη χρήση της έννοιας ΒΔΤ στις πολυμερείς συμφωνίες για το περιβάλλον (π.χ. η σύμβαση της Μιναμάτα).

4. Συμπεράσματα

Η παρούσα έκθεση παρέχει την πρώτη επισκόπηση της Επιτροπής για την εφαρμογή της ΟΒΕ και των τρεχουσών δραστηριοτήτων της. Η Επιτροπή συνάγει ορισμένα συμπεράσματα από τις πληροφορίες που παρέχονται:

- Η ΟΒΕ είναι ένα καλό παράδειγμα για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Συγχώνευσε και απλοποίησε 7 νομοθετικές πράξεις της ΕΕ και δημιούργησε μια μάλλον μοναδική, εξαιρετικά διαφανή και συνεργατική διαδικασία για την κατάρτιση εγγράφων αναφοράς ΒΔΤ.
- Αν και είναι πολύ νωρίς για να δείτε τα πρακτικά αποτελέσματα της αλλαγής στην ΟΒΕ, η πρόοδος είναι ενθαρρυντική·
- Οι τάσεις των βιομηχανικών εκπομπών είναι ελπιδοφόρες·
- η Επιτροπή τα επόμενα 4 χρόνια θα εστιάσει στην οριστικοποίηση των συμπερασμάτων ΒΔΤ για όλους τους βιομηχανικούς κλάδους, στην παρακολούθηση της χρήσης των ευέλικτων ρυθμίσεων για ΜΕΚ και στην ενεργή στήριξη των κρατών μελών στην εφαρμογή.

[28] https://www.energy-community.org/

[29] http://www.oecd.org/chemicalsafety/risk-management/best-available-techniques.htm

Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις δραστηριότητες που περιγράφονται στην παρούσα έκθεση και ταυτόχρονα θεωρεί σκόπιμο να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εξελιχθούν μακροπρόθεσμα οι εργασίες σχετικά με την εφαρμογή της ΟΒΕ και σε ποιο σημείο θα ήταν σκόπιμο να γίνει ανασκόπηση των επιτευγμάτων και να εξετασθούν οι δυνατότητες για βελτίωση. Έως το 2020, η Επιτροπή θα έχει λάβει κι άλλες εκθέσεις από τα κράτη μέλη και η πλειονότητα των συμπερασμάτων ΒΔΤ θα έχουν εγκριθεί. Επιπλέον, οι περισσότερες μεταβατικές ρυθμίσεις των ΜΕΚ θα πλησιάζουν στις τελικές προθεσμίες. Φαίνεται ότι είναι η κατάλληλη στιγμή για να εξεταστεί το ενδεχόμενο να αρχίσει η πλήρης αξιολόγηση της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές.